

**Vlaamse vereniging
tot het behoud**

**van
historische vaartuigen vzw**

www.historisch-vaartuig.be

Nieuwsbrief 33 augustus 2009

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Ramakers

Agenda:

Scheldefeesten Baasrode
18 t/m 20 september 2009

WaterkAntwerpen
25 t/m 27 september 2009

Open Monumentendag
Zennegat "Zorg"
13 september 2009

Boom jaarmarkt
29 t/m 12 oktober 2009

Leden die met hun vaartuig aan een evenement willen deelnemen melden zich best nog even aan bij het bestuur.

Uw bestuur:

Dirk Ramakers ,
motorsleepboot Odilia
(voorzitter),
0(032)478 38 38 45

Christophe Faijs,
klipperboot Souvenir
(secretaris)
0(032)484 78 81 97

Evarist van Camp,
bakdekruiser The Old Lady
(penningmeester)
0(032)494 63 99 42

Robin Capioux,
motorsleepboot Kobbe
(ledenadministratie)
0(032)476 21 76 58

E-mail:

info@historisch-vaartuig.be

Fortis: 001-3919876-85
IBAN BE89 0013 9198 7685
BIC GEBABEBB

Beste leden,

De zomer vakantieperiode loopt alweer op z'n eind, velen van ons hebben al dan niet met hun boot diverse geslaagde varend erfgoed evenementen bezocht. September wordt nog een drukke evenementenmaand met Open Monumenten Dag (12 en 13 september), de Scheldefeesten in Baasrode (19 en 20 september) en WaterkAntwerpen (28 en 30 september) op de kalender.

Vanuit WaterkAnt vernemen we dat het programma ten opzichte van de voorgaande jaren duchtig is aangepast om al het aanwezige varend erfgoed in de kijker te zetten en dat er de nodige aandacht aan de gastvrijheid en de ontvangst van de bemanningen zal gaan. Onze schepen zijn er meer dan welkom, aanmelden kan rechtstreeks bij de organisatie, gezien de korte tijd tot het evenement misschien de beste weg. WaterkAnt is na Oostende voor Anker het grootste evenement voor varend erfgoed in Vlaanderen, het zou een gemiste kans zijn als we onze vaartuigen daar niet door de schitterende publiciteitsmachine en de vele tienduizenden bezoekers in the picture zouden zetten.

Open Monumenten Dag wordt weer de jaarlijkse hoogdag van onze vereniging, dit jaar met een speciaal tintje omdat dat weekend onze verenigingsconcessie aan het Zennegat officieel wordt geopend. U vindt het programma van het hele weekend verderop in deze nieuwsbrief, al onze leden en sympathisanten zijn bij deze uitgenodigd en van harte welkom!

Deze keer hebben we iemand gevonden die zowel de receptie naar aanleiding van opening (zaterdag 12 september om 17u) als de aansluitende BBQ (vanaf 19u) gaat verzorgen. We moeten dus tijdig kunnen laten weten hoeveel personen zullen deelnemen. Van ieder aanwezig schip mogen 2 personen gratis deelnemen aan de BBQ. Verder kunnen alle extra opvarenden, bezoekers en sympathisanten zich aanmelden aan € 17,50 p.p. Daarom graag **voor 4 september** even laten weten via mail of telefoon of je aanwezig bent met je schip en met hoeveel personen je wil deelnemen aan de BBQ. Niet vergeten!!! (Misschien best gelijk doen als je dit gelezen hebt ;-D). Indien je vegetariër bent, vermeld dit dan ook zodat hier rekening mee kan worden gehouden!

Zoals in de vorige ledenvergadering besproken houden we in het najaar nog een extra ledenvergadering over onder meer de indeling van de vaartuigen en een mogelijke uitbreiding van de ligplaatsen aan het Zennegat. Deze ledenvergadering zal doorgaan op zaterdag 17 oktober. Locatie, uur, agenda enz krijgen jullie in de loop van september toegestuurd. Noteer de datum alvast in je agenda. Leden die ook een ligplaats willen innemen met hun vaartuig in onze verenigingsconcessie dienen dat aan het bestuur te melden **voor 25 september** zodat we dit kunnen uitwerken en voorleggen aan de ledenvergadering.

Tot ziens aan het Zennegat voor het Open Monumentenweekend!

“Van turfschipper tot motorfabrikant”

De Goedkoopers hebben ruim 100 jaar in belangrijke mate bijgedragen in de industriële ontwikkeling van Amsterdam. Wereldwijd bevoeren hun schepen het water, veelal als aandrijving voorzien van een Kromhoutmotor. De schrijver neemt u mee naar de ontwikkeling van Amsterdam in de 17e eeuw, de aanleg van de Nieuwe Zeedijk, de latere Hoogte Kadijk met de Nieuwe Vaart, met o.a. de daar gevestigde werf “ ’t Kromhout “. De geschiedenis van de familie Goedkoop van Turfschipper tot Reder, Scheepsbouwmeester en Motorfabrikant. De scheeps- en motorenbouw. De Kromhout auto- en vliegtuig-motor-industrie. Dit alles in 200 pagina's met ruim 200 zwart-wit foto's en afbeeldingen. Nog steeds varen er schepen, gebouwd op deze beroemde werf, maar nog meer in aantal zijn de geweldige Kromhoutmotoren.

Dit boek mag niet in uw boekenkast ontbreken.

Formaat 21 x 22 cm.

Verkoopprijs 14,50 euro.

Te bestellen bij:

j.mannaert1@kpnplanet.nl

Ook verkrijgbaar in het Kromhoutmuseum.

Schrijver Han Mannaert

Kromhout

Door Wim de Graaf van de IJtunnel I

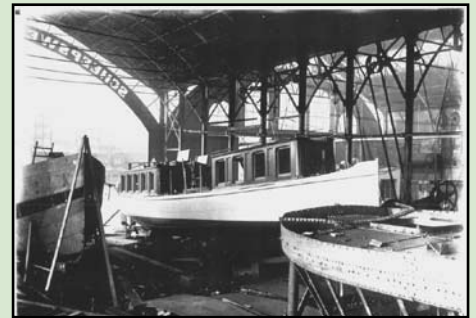
Bron: Kromhoutmuseum

Naar aanleiding van het verschijnen van een 2de naslag werk met de titel "Van Turfschipper tot Motorfabrikant" uit de handen van de heer Han Mannaert, aangesloten bij het Kromhoutmuseum en beheerder van het Kromhoutmotoren archief, wilde ik wat aandacht besteden aan de Nederlandse scheepsmotoren fabrikanten.

Ik begin bij Kromhout om dan bij SAMOFA te eindigen, een samenwerkingsverband tussen enkele bouwers om de buitenlandse concurrentie het hoofd te bieden.

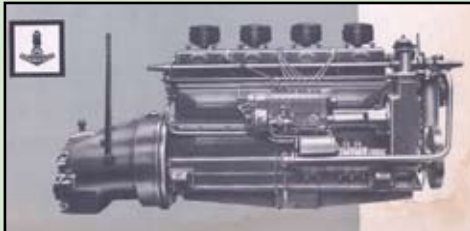
KROMHOUT MOTOREN

Kromhout begint als scheepswerf in Amsterdam, waar men eind 19e eeuw ook verbrandingsmotoren gaat bouwen. Deze motoren worden een groot succes, en in 1911 wordt een nieuwe fabriek opgericht: de "Kromhout Motoren Fabriek". In de eerste decennia van de 20e eeuw wordt een flink deel van de Nederlandse binnenvaart gemotoriseerd door Kromhout.

KROMHOUT

Kromhout is een legendarische naam in de historie van de Nederlandse mobiliteit. Begonnen als scheepswerf aan de Hoogte Kadijk in Amsterdam, begint de familie Goedkoop hier eind 19e eeuw ook stoommachines en wat later motoren te bouwen. Na enkele jaren lukt het in 1904 om een petroleummotor met elektronische ontsteking te ontwikkelen. Als deze motor een groot succes wordt, en de oude werf te weinig ruimte biedt voor verdere ontwikkeling wordt in 1908 in Amsterdam-Noord aan de IJ-oeveren een nieuwe fabriek gesticht: de "Kromhout Motoren Fabriek". Naast de petroleummotor wordt ook de middeldrukmotor een groot succes. In eerste instantie worden vooral motoren voor de binnenvaart gemaakt, niet zelden voor schepen die bij de Kromhoutwerf aan de Hoogte Kadijk van de helling komen.

Kromhout F3

In de eerste decennia van de 20e eeuw wordt een flink deel van de Nederlandse binnenvaart gemotoriseerd door Kromhout.

SCHEPEN, LOCOMOTIEVEN EN BEDRIJFSWAGENS

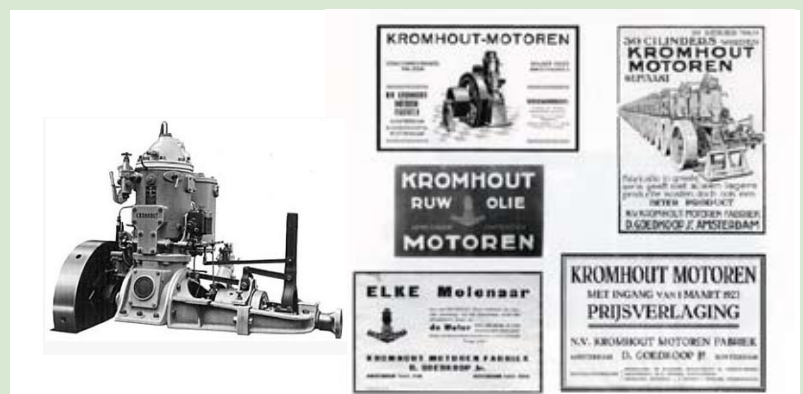
In de jaren 1920 wordt duidelijk dat de toekomst aan de diesel is en het bedrijf krijgt een licentie van het Engelse Gardner voor de bouw van de Kromhout-Gardner motor, die in 1933 start. De motoren van Kromhout worden voor schepen geleverd, maar ook voor locomotieven en bedrijfswagens. In de 1935 begint men ook zélf chassis voor vrachtwagens en autobussen te bouwen, die vooral na de oorlog gretig aftrek vinden. Zelfs voor vliegtuigen en een helikopter worden motoren gebouwd, maar die ontwikkeling verloopt minder succesvol. In 1968 wordt het bedrijf overgenomen door Werkspoor, op dat moment zelf al eigendom van Stork

KROMHOUT ALS ERFGOED

Kromhout mag als bedrijf zijn verdwenen, in de wereld van het erfgoed is de naam Kromhout nog volop aanwezig.

De Mobiele Collectie Nederland telt een groot aantal historische transportmiddelen met een Kromhoutmotor en de oude scheepswerf is tegenwoordig een Rijksmonument, waarin het Kromhoutmuseum is gevestigd.

met dank aan het Kromhoutmuseum en het Kromhout-motorenarchief

WaterkAnt zoekt varende authenticiteit

In het weekend van 25, 26 en 27 september is er opnieuw WaterkAnt. Dit watererfgoedfeest belicht de zachte waarden van de Scheldedelta en de Haven van Antwerpen. Daarvoor worden alle authentieke schepen uitgenodigd. Meer specifiek staat het populaire evenement in het hartje van het Antwerpse Eilandje open voor klassieke scherpe jachten, bakdek- en andere vintage motorkruisers, ronde- en platbodemjachten en houten roei en zeilvletten, jollen en kano's of kajaks tot heuse werkschepen zoals sleepers. Voorwaarde is minstens 45 jaar oud te zijn, of recent maar volgens plannen en karakter van die authentieke schepen te zijn gebouwd vanuit alle windstreken.

Naast de vloot van deze classics zijn er al enkele heuse stoomsleepboten aangekondigd. Ook de vloot van zeilende vissersschepen uit de delta staan op het programma, waaronder Hengsten, Hoogaarsen en andere Knotsen. De speciale vedette wordt de Kamper Kogge, een replica van een middeleeuws handelsschip dat vooral in opdracht van de Hanze voer.

Het publiek kan kennis maken met dit varende geheugen, tochten maken met de stoomsleepers en diverse tentoonstellingen bezoeken, waaronder de collectie antieke havenkranen, de Red Star Line gebouwen en de toekomstvisie op het nieuwe Havenhuis. Naast de kennismaking met de wervelende vloot van authentieke schepen kan iedereen ook de banen in de moderne haven ontdekken en een aantal dienstschepen die de haven doen draaien. Erfgoedorganisaties, werven en alle bezielers van water patrimonium kunnen een plekje krijgen op de WaterkAnt infomarkt. Als promotie-instrument voor het vitale watererfgoed kan dit tellen.

Dit festival heeft voor de vijfde keer plaats. Wat begon als een opwelling om klassieke schepen te verzamelen is uitgegroeid tot een wervelend evenement. In de voorgaande jaren waren o.m.

De Mercator, de stoomsleepboten en de Graanzuiger 19 te gast. Oude maar helemaal geen vergane nautische glorie die uit de wereldhavenstad zijn weggegaan. WaterkAnt haalt duidelijk de verbanden aan tussen het waterpatrimonium en het grote publiek. Daarom is de locatie op Het Eilandje, geen toeval.

Naast een reünie van ronde en platbodems, oude zeilende vracht- en vissersschepen en authentieke werkboden uit de Scheldedelta, en de Kogge replica uit het Nederlandse Kampen is er de relatie met het publiek. De schepen zijn te bezoeken, men kan ook rondvaarten maken met de stoomsleepers en enkele replica's.

Er is ook nog de Konincklijke Roeiregatta waaraan iedereen kan deelnemen. Er wordt geroeid in walvissloepen, met ploegen van 6: 5 roeiers en 1 stuurman/vrouw.

Er is ook muziek, er zijn demonstraties en een hele rist tentoonstellingen rond het levendige verleden maar ook de toekomst van de scheepvaart.

Voor meer gegevens en online inschrijven (met een klassiek schip of voor de roeiregatta): www.waterkant09.be

Foto's downloaden <http://www.pixagogo.be/0728224324>

Open Monumenten Weekend 12 en 13 september 2009, thema 'Zorg'

Reünie van de Vlaamse Vereniging tot Behoud van Historische Vaartuigen

Zaterdag 12 september

17u feestelijke opening van de VVBHV ligplaatsconcessie voor historische vaartuigen op het kanaal Leuven-Dijle aan het Zennegat, met aansluitend receptie

19u gratis BBQ voor de deelnemende schippers
(2 pers per schip, extra personen kunnen zich aanmelden à € 17,50 p.p.)

Zondag 13 september

8-10u gratis ontbijt voor de deelnemende schippers

11-18u fototentoonstelling 'operatie Dynamo'

13-18u bezoek de boeieraak Antigoon in restauratie

13-18u demonstraties (zeilen, scheepsmotoren,...)

13-18u gratis rondvaarten met bakdekkruisers

19u afsluitborrel voor de deelnemers

waar : Kanaal Leuven-Dijle te Battel

auto : volg de Baron Empainlaan (parkeren), dan Hoge weg tot aan de Vaartdijk

fiets : vanuit Battel het fietspad ongeveer 1,5 km blijven volgen,

vanuit het Zennegat ongeveer 1 km richting Battel

**12 en 13
september 2009**

WEEK- END OP DE HELLING

CNR-werf Rupelmonde

- kinderanimatie Woeste Wilma
- vaartochtjes
- oude ambachten
- modelbouwboten
- marineschilders

zondag: **11u**
her-tewaterlating veerboot door
Vlaams Minister-President Kris Peeters
met vlootparade

Kruikeke

De Zaatman

Scheepse levendigheid
op het Eilandje, het Willemdok
en het Verbindingsdok

WATERKANT'09

In het weekend van 25, 26 en 27 september 2009

Alle klassieke schepen en nautische behoudsorganisaties zijn welkom

- Rond- en Platbodems uit Vlaanderen en Zuid Nederland
- Oude bedrijfs- en vissersvaartuigen
- Klassieke scherpe jachten (minstens 50 jaar oud of herbouwd naar een plan van + 50 jaar)
- Motor- en stoomschepen
- Authentieke jollen, vletten, gieken of andere open roei- en zeilboten
- Maritieme erfgoedverenigingen, scheepvaart- en nautische musea, bezoeken centra, werven en ambachtslui
- De zeilende chartervloot

**Speciale gast: de Hanse Kogge
De Kogge replica uit Kampen**

**Meer informatie en inschrijven kan
vanaf 15 maart 2009 op www.waterkant09.be**